

Előfizetési árak helyben és vidéken

Egy évre . . .	12 korona
Félévre . . .	6 korona
Negyedévre . . .	3 korona
Egyes szám ára	12 fillér.

Megjelenik vasárnap és
csütörtök reggel

HATÁRŐR

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Ujvidék.

Petőfi-utca 47. szám,

ahova a lap szellemi s anyagi részét illető közlemények küldendők.

Ilyen közleményeket és megkereséseket lapunk nyomdája is elfogad

Az Országos Függetlenségi és 48-as Párt Délvidéki és Alföldi Függetlenségi Párt Ujvidéki Hivatalos Lapja.

Törvényhatósági közgyűlés.

A hétfői közgyűlésen a vízvezeték kérdése tárgyalatott leghosszabban. A tanács, miután Farkas és Kaylinger szakvéleménye alapján az előmunkálatok elkészültek, Zarka Elemért hozza javaslatba a tervek elkészítése tárgyában s ezért 72.000 k. díjat ajánl.

Dr. Kubinyi örömmel látja, hogy ez a legfontosabb kérdés a megvalósulás stádiumába jutott, de nem látja kellőképp megindokoltnak, hogy a vízszerezéssel az eddigi csapáson maradjunk-e s hozzá foghatunk-e a tervek elkészítéséhez s miképp készíttessenek e tervek? A szakértők megnyugtató dacára, teljes biztosítékot kíván a víz jó minősége iránt s a tervek elkészítésével csakis kipróbált, megbízható szakértő bizassék meg és pedig pályázat útján, külföldi szakértők bevonásával is. Pekló teljesen csatlakozik Kubinyi javaslatához s a pályázat szükségessége mellett érvel. Dr. Ámon szerint, valamint a magán ember, ha magának készített valamit, válogat s utána néz a legjobbnak, úgy még inkább így kell eljárni a városnak egy hosszú nemzedékek javára készülő műnél s azt keresni, nincs-e a jó-

nál még jobb s mivel a jelen esetben ennek lehetősége fennáll, a pályázatot mint legtagabb teret ajánlja. Mayer J. szintén a pályázat mellett érvel s Zarka feltétlen megbízatását azért is ellenzi, mivel összeférhetetlenséget lát fenforogni, amennyiben Zarka az Iszter nevű vízvezeteki művek ig. tanácsosa is. Dr. Königstättler szerint a víz keménységénél fogva nem alkalmas ipari célokra. Orbán J. a pályázattal a fontos ügy elodázását látja s Zarka teljes megbízhatóságát bizonyítva, a pályázók részére szükséges tervek költségeit is felhozza érvek, mire Pekló kimutatja, hogy Melocco már régebben készített vízvezeteki és csatornázási terveket, azok elfogadva és díjazva lettek.

Dr. Szlezák úgy látja, hogy a közgyűlésnek alapos aggályai vannak a víz minősége iránt, azért megbízható szakvélemény beszerzése végett a napirendről levételét ajánlja. Dr. Kassovitz, Dr. Lustig és Mayer J. hasonló értelmű felszólalásai után, a vízvezeték a napirendről levételénél, a víz minőségének teljesen megbízható vegyi megvizsgálása céljából, lehető mielőbbi rendkívüli közgyűlésre tüzetik.

Ugyancsak a hétfői közgyűlés elhatározta, hogy Rohonyi Gyula Andrassy-u.

háza 46.000 koronáért megvételéssék, az osztrák-magyar bank részvényeiből 20 darabot beszerez a nyugdíjalap terhére, a kereskedelmi és iparostanonc iskolai igazgatók fizetését 200 ról 300 s illetve 400-ról 600 koronára emeli. Resch Miklós tanító 5 havi szabadságot kér; minthogy 1 havit már kapott, még 2 havi szabadság engedélyeztetik azzal, hogy ellenőriztessék, vajjon nem-e magán s egyéb ügyekkel való foglalkozásra használja. Friedmann Sándor felebvezését nyomtatványok elkészítése iránt a tanács elveti, de Dr. Kemény és Dr. Szlezák felszólalásai után eredeti indítványától eláll s így a többség a tanácsal együtt Friedmannak ítéli oda a 0-ás nyomtatványok szállítását, mi ellen Mayer J. felebvezést jelent be, főleg a tanács határozatának ingatagsága alapján.

A keddi folytatólagos közgyűlésen kizárólag szabályrendeletek módosítása tárgyalatott. E közgyűlésen kezdetben csak 6 biz. tag volt jelen. Ludwig J., Pekló B., Paul K. a tárgy fontosságára való hivatkozással napirendről levételét és kelőleg közhírré tett rendkívüli közgyűlést indítványoznak, de a tanács levén többségben, leszavaztatnak. Napirendről csak is a Palóczy Antal és Szesztay László

T A R S A.

Az apa.

Írta: Pakots József.

A tengeri levegő, a melengető tüzes nap mintha használtak volna az öreg Szánthónak. Az első hét végén kezdte jobban érezni magát. Kerekese széken kivitette magát a tengerpartra és félnapot átszunyokált a napon. Utána szinte újra erősnek érezte magát. Mikor visszatért a hotelba, jókedvűen mondta a hoteltulajdonosnak, akivel a hallban találkozott:

-- Küldje fel kérem a heti számlát!

A hotelier felküldte a számlát; az öreg Szánthó, amikor megpillantotta a drága költségjegyzéket, majd elájult. Rettentő pénzt emésztett fel ez a fürdőzés.

Nagyon levert lett. Nem szólt senkinek semmit, de másnap ismét rosszul érezte magát. A második héten az idő sem kedvezett annyira, a tengeren bóra volt, hűvös szelek borzongatták meg a part pálmáit s a betegnek a szobában kellett tartózkodnia. A hét végén pedig megint kérte a számlát és aznap este újra tudóvérézése támadt. Az orvos azt mondta, hogy valami nagy belső felindulás miatt. Nagyon rossz éjszakát töltött rá.

Másnap reggel aztán a következő különös parancsot adta Marikának:

Írd meg a Trézsinék, hogy esomagojja be gondosan az édesanyád olajfestésű képét és küldje el ide!

A harmadik hetnek is végére járt, amikor a kép megérkezett. Éppen a heti számlát forgatta kezében a beteg. A képet odafüggesztette az ágyával szemközt és mindenkit kiküldött a szobából. Láza lehetett, mert rögtön el kezdett a képpel fenhangon vitatkozni.

Belátható anyjukom édes, hogy nem tehetek róla. Ez a komisz betegség levert a labamról. Ötszáz pengő forintot költöttem el. De hát mit csináljak? Mondd, mit csináljak?

A beteg makiacsul nézte a képet és egyre jobban elborult az arca. Azután keserűen tört ki:

Látom, jól látom, hogy haragszol rám. Igazad van. Meglopom a lányomat. És mi lesz még, Istenem mi lesz még? Évekig elhuzhatom így és lassanként el fogom herdálni a lányunk minden pénzét. Nem lesz majd semmije. Koldus lesz, úgy marad, mint az újjam. A mi édes gyermekünk, a mi szép virágszátlunk. . . Jaj! . . .

Kint hevesen zörgötte a bóra az ablakot. Nagyon viharos esunya idő járta a tengermeléken. A beteg felnyögött és tovább beszélt. A szavai egyre zavarosabbak lettek és könyvek peregték végig öreg, megviselt arcán:

Rossz, kutya ember vagyok, anyjukom. Ne nézz rám olyan szemrehányóan. Rossz, kutya ember vagyok.

Elhallgatott. A képet nézte sokáig, éles vércse-tekintettel. Egyszerre csak valami különös gondolata támadhatott, mert az arca kifényesült az örömtől és levegő után kapkodva, mohón tördelte a szavakat:

Megvan! Megvan! Nem vagyok már kutya ember, anyjukom! Ismerd be, hogy nem

vagyok. Nem mosolyogsz? Látom, nem hiszel nekem. Hát várj csak. Mindjárt látni fogod.

A beteg nagy erőlködéssel föltápáskodott az ágyból és le lépett a földre. Úgy, ahogy volt hálóköntösben, odavánszorgott az ablakhoz és közben folyton a képet nézte. A keze az ablak kilincset kereste. Kint fújt, sivitott, nyöszörgött a hűvös szél, a tenger neki lendült a szigetén és mintha ágyukat sütöttek volna el, olyan dördüléssel csapkodta a sziklás partot. A bóra dühöngött.

Az öreg Szánthó sugárzó arccal nézett a képre és lázasan motyogta:

Hát ide nézz. Minden rendben lesz. Rögtön rendben lesz. Ah! Már kezdel mosolyogni. Igen, tudom, már sejtéd a szándékomat. Eltaláltad. Én meg fogok halni, hogy a pénz megmaradjon. A pénz minden, a beteg apa semmi. . . Rögtön. . .

Az ablak zára nyikorgott s a felszárny kipattant. A szobába élesen, vadul süvített be a szél, nekiesapott az egy szál ruhában álló, lázas testű embernek. Az öreg Szánthó még akart valamit mondani, de a hideg levegő belesivított a tüdejébe, elakadt a lélekzete, kinyitotta a torkát s a következő pillanatban forró, piros zuhatag tört ki a szájából. Esméletlenül esett össze.

Mire Marika bejött a szobába, már árva volt. Gazdag árva. A háta mögött a francia kisasszony ijedten esapta össze a kezét:

Pour le Dieux! Quelle malheur! Quelle grande malheure! . . .

Vége.

Szlovák bank részvénytársaság Ujvidéken
a betétek után fizet 4 és fél százalékos kamatot.

megbízott szakértők által kidolgozott város rendezési terv és építési szabályrendelet vétetett le.

A csatornázási szabályrendelet lényeges módosítása szerint ahol vízvezeték van, ott a szennyes vizek a csatornába bevezethetők s a hozzájárulási illeték a házbérjövdelem 3%-a, ahol vízvezeték nincs, 1%; akik eddig már fizettek járulékot, azoknak be lesz tudva.

A város árvízvédelmi szabályrendelet oda módosították a miniszteri rendelet értelmében, hogy a védelem vezetése a mérnöki hivatalra bízatik s az árvíz veszélybizottság teljesen budapesti mintára szerveztetik.

A gyalogjárók építése és fentartása szabályrendeletének lényeges módosítása abban áll, hogy ahol 2 szegély van — a kocsit és járdát mellett — az egyiket a város fizeti s a háztulajdonos a költségeket 10 év alatt fizetheti: a gyalogjáró szélessége nem az utcának eddigi 1/2-a, hanem a kocsitburkolatnak 1/2-ben állapítatik meg s a tanács rendeli el a gyalogjáró készítését.

A Zrínyi Ilona, Flatt, II. Rákóczi F. utcák csatornázása az általános csatornázással kapcsolatban eszközöltetik, a Bocskay utca csatornázása azonban házilag eszközözendő.

A kéményseprési kerületek száma az eddigi 3 helyett 4-ben állapítatik meg s a gyári kémények seprési díja is felvétetik a szabályrendeletbe, de a gyártulajdonosok maguk is végezhetik kéményeik seprését. Paul K. az újabb szaporítással az eddigi 3 kéményseprő megéihetését veszélyeztetve látja, de a többség a tanács javaslatát pártolja.

Hosszabb eszmecsere fejlődött ki a vár. kórház szabályrendelete körül, mely Forster Géza előadásában, a tanács javaslata értelmében, teljes egészében elfogadtatik. E szerint különösen a 3. §. az osztályok megállapítása, 7. §. az orvosi személyzet, 14. §. a külön betegszobák, 18. §. idegen orvos közreműködése, 60. §. a főorvos teendői és végül a VI. fejezet, mely a kórház Röntgen intézetének szabályzatát öleli fel, szolgáltak behatóbb tárgyalás alapjául.

Polgármesteri jelentés.

Dr. Demetrovits Vladimír következőben számolt be az okt. 30-i közgyűlésnek a közgazgatás f. június-szept. havi menetéről:

A lefolyt 4 hónap tartatott: 36 tanácsülés, 20 árvaülés, 2 szünügyi biz., 4 közig., 1 csatornázási, 2 a fizetések rendezése ügyében kiküldött biz., 2 központi vál. ülés, 1 esküdtképes egyének összeíró, biz., 1 árvaügyi fellebbviteli kiküldöttségi, 1 gazd. és költségvetési biz. ülés.

Kiadatott: iparigazolvány 110, iparengedély 110, munkakönyv 78, zeneengedély 552, marhalevél 4480, szállásutalvány 98, előfogat 2, külhoni utlevél 128, cseledekönyv 51, igazolásjegyet 27, toloncoltatott 27, kereskedelmi tanoncz szerződés kötött 40, továbbit adott 48 egyén.

A vár. közbágyhidon július és augusztusban levágott nagyszarvasmarha 227, szópórs borju 485, juh és bárány 1209, sertés 1366, összesen 3287 drb. levágott állapotban, más községből behoztak 51 drb. szarvasmarhát és három borjut. Betegség miatt a közfogyasztástól elvonatott és megsemmisített 1 fehén gümőkór miatt, 3 sertés borsóka, 2 sertés üszkös tüdőlob, 1 sertés sárgaság, 4 sertés kényrszervágás miatt.

A vár. főorvosi hivatalnál júniusban a következő ragályos betegségek lettek beje-

Az Ujvidéki Orient

ÁSVÁNYVIZ

diadala

két első díj

az 1911. évi római
világkiállításon a
legnagyobb díjjal a

„Gran PREMIO“-val

nagy aranyéremmel és
diszoklevéllel és az
1911. évi augusztusban
megtartott párisi nemzetközi
kiállításon a
legnagyobb díjjal a

„Grand PRIX“-vel

arany éremmel és diszoklevéllel kitüntetve!

A kitüntetések

Wagner Testvérek

Ferenc József-téri üzletének

kirakatában láthatók!

lentve: vörheny 33, hőkhurut 8 és difteria 3 esetben, elhaltak összesen 45-en, ezek közül tüdőgümőkórban 10, vörhenyben 9 Halva született 1 r. k., 1 g. kol. és 3 ref. szülőktől.

Július hónapban a hevenyfertőző betegségek erősebb esekkenést mutatnak, bejelentetett 10 vörheny 2 halálozással, 2 difteria, 3 kanyaró és egy hasi hagymáz. Elhalt 43 egyén és pedig 20 r. k., 25 g. k., 1 ref.

Augusztus hónapban a vörhenyben való megbetegedések száma szaporodott. Azonkívül fellépett a rendkívüli nagy hőség miatt a kis gyermekek között nagyobb számban a nyári hasmenés, úgy hogy 22 haláleset fordult elő.

Bejelentve lettek: vörheny 16, hőkhurut 6, hashagymáz 6, difteria 2 és kanyaró 1. Elhalt összesen 67, még pedig tüdőgümőkórban 12, vörhenyben 5, hasi hagymázban 2. Halva született 3 r. k. és 1 g. kol. szülőktől.

Szeptember hónapban a ragályos betegségek száma és a gyomorbelihurut a kis gyermekek között apadt. A vár. főorvosi hivatalnál a következő ragályos betegségek lettek bejelentve: vörheny 11, hasi hagymáz 6, hőkhurut 4 és difteria 3. Szeptemberben elhalt 60, ezek közül tüdőgümőkórban 10, vörhenyben 1, difteriában 1, hasi hagymázban 1. Halva született 2 r. k., 4 g. kol. és 2 ref. szülőktől. A vár. kórházban 4 hónap alatt apoltak összes száma 1179, szept. végén további ápolás végett maradt a kórházban 126 egyén.

Huzánkát és városunkat három oldalról: Ausztria-Olasz és Törökország — fenyegető kolera-veszedelem fokozott éberségre készítetett s a legszigorubb óvintézkedések tétettek meg, hogy a fekete rém behurcolását megakadályozzuk.

Óvintézkedéseink, melyek a belügyminiszter rendeletére fogantatandók, főleg a fertőzött helyről érkezett vonatokat egészségügyi vizsgálatára terjed ki s e célra a belügyminiszter két napidíjas szigorú orvost küldött ki mint járvány- illetve vizsgálóorvost, kik a vonatokat egészségügyi vizsgálatát a tisztí főorvos ellenőrzése mellett felváltva végzik. A járványkórház felszerelve áll, a köztisztaság, a piaci rendszert a legszigorubb ellenőrzés alatt van, egyedül a fertőtlenítő intézet az, mely megvalósításra vár s amint a kormányhatósági jóváhagyás — melyet többször megszürettünk eddig sajnos, eredménytelenül — megérkezik, felépítéséhez nyomban hozzáfogunk. Július hónapban 4-5 napig városunkban időzött dr. Hoffänder Hugó közegészségügyi felügyelő, a belügyminiszter megbízásából, ki a tett óvintézkedéseket, a járványkórházat megtekintette, a hatóság buzgólkodását elismerte s bár sok pótolni valót talált, mégis kijelentette, hogy a rendelkezésre álló eszközökkel szemben az emberileg lehetőleg megtehtük főleg két irányban tett alapos kifogást: első sorban, hogy a járványkórház nincs megfelelő fertőtlenítővel ellátva, másodikban, hogy a vasútállomás nincs megfelelő vizsgáló és ápolóhelyiségekkel ellátva s tekintve, hogy a vizsgáló állomás az államkincstár terhére építendő és szerelendő fel, szükségesnek mondotta annak elkészítését. Kifejezést adott továbbá annak is, hogy amennyiben a folyami hajók vizsgálata ismét el lesz rendelve, a Dunaparton is megfelelő vizsgálóállomást kell létesíteni, ugyancsak az államkincstár terhére.

A helyi intézkedések közül ki kell emelni, hogy a régi kórház járványkórházzá felszereltetett, beteg és izolálószobákkal ellátott. A tavaly megszavazott fertőtlenítő intézet költségei kormányhatósági jóváhagyást nyertek ennek előmunkálatai folynak s remélhetőleg tavasszal megkezdhető az építkezés is. Ezen kérdéssel kapcsolatban kell majd a járványkórház kérdését megoldani. A tisztaságra, a közéletmezésre fokozottabb éberséggel örködünk, a nyílt kutakat elzártuk, a közönség vizellátása mélykutakból történik s az előirt óvintézkedések szigorú végrehajtásának kell betudni, hogy a kolera veszedelme városunkat eddig elkerülte s az óriási nagy forgalom ellenére, is a város területén gyanus eset sem fordult elő.

H I R E K.

Előléptetés. Danczinger Károly honvédszázados, az újvidéki honvédszázados parancsnoka a novemberi előléptetések alkalmával őrnaggyá nevezetett ki.

Kinevezés. Gébell Dániel zombori és Dr. Apeszy Ernő újvidéki tsz. joggyakornokok az újvidéki kir. törvényszékhez jegyzökké nevezettek ki.

A Matia szerb irodalmi társaság e hó 1-én tartotta a (Mayer) Kovács szálloda nagyszobájában rendkívül élénk látogatott közgyűlést, melyen Matkovits Béla főispán a kormány, Dr. Demetrovics Vladimir polgármester pedig a város képviselőjében vett részt. Tárgysorozatában főleg a nemrég felfedezett sikkasztások ügye keltett nagy érdeklődést. A 430.000 koronára rugó elikkasztott összeget, illetve annak a Manojlovics pénztáros ingó s ingatlan vagyonának értékesítése után még hiányképp fennmaradó részletét a régi választmány tartozik megfizetni. E közgyűlésnek többi közt — a 6 évi mandátum lejártával a tisztújítás is képezte s ennek folyamán Dungserszky Gedeon orsz. képviselő elnök, Dr. Osztóits szerb főgimn. tanár pedig titkárrá választott. A rendkívül mozgalmas közgyűlés ezáltal igen sekáig, r. 9 óratól esti 9 óráig tartott.

Hamis alarmhír egy fővárosi bankról — 1 millió tőkeemelése. Elek Pálék lájbszurnálja, az „Az Est” egyik legutóbbi számában a *Balla Aladár* dr. volt újvidéki főispán elnöklété alatt Budapesten létező és igen virágzó „*foralmi és gazdabank*” rtsaságról riasztó híreket közölt, amelyek úgy tüntették fel a bankot, mintha *vesztése* miatt kénytelen lett volna az alaptőkéjét redukálni.

Ezzel szemben legilletékesebb helyről felkértek bennünket annak kijelentésére, miszerint *Az Est* híre tendenciózus és a közönség megtévesztésére irányult, amennyiben.

Először is a nevezett bank félévi mérlege 41000 korona nyereséggel zárult, másodsorban a bank igazgatósága, melyben Balla Árpád is helyet foglal, a „Magyarország” 1911. november hó 4. számában a 20. oldalon közölt hirdetés tanúsága szerint e hó 16-án a bank V. Kálmán utca 15. sz. I. emeleti helyiségeiben tartandó rendkívüli közgyűlésen *alaptőkéjét 1 millió koronára fogja felemleni.*

Ez a legfényesebb cáfolata az *Est* hirdetésének melyet különben Újvidéken jól ismert forrásból még jobban felfújtak és kolportáltak. De a hirmondók öröme rövid életű volt, mert a közölt hirdetés hídeg zuhanyként fog rájuk hatni és a kárörvendők tisztavirág életű örömét alaposan elrontja.

Tanítóink a főispánnál és polgármesternél. A kulturának 40 tagból álló csapata jelent meg kedden dr. Szlezák orsz. képviselő vezetése alatt a főispánnál, hogy a mai nyomasztó nagy drágaságban jóakaratu pártfogását kérjék. Dr. Szlezák adta elő jogos és méltányos kérésüket, amely szerint ők, a mi tanítóink, a kulturának mostoha gyermekei nem fordulhatnak mások segítségért, fizetésrendezésért, mint ezen város nemmes szívű vezetőjéhez, aki méltányolni tudja, hogy munkát csak oly emberektől várhatunk, akik nyomorral nem küzdenek. A főispán a leghatározottabban jóindulatu pártfogását ígérte, kijelentve, hogy félig már úgy is teljesítve látja s azon lesz, hogy kérésük minden pontja teljesítve legyen. A főispántól dr. Demetrovics polgármesterhez ment a küldöttség, ahol ugyancsak dr. Szlezák festette le tanítóink helyzetét. Elmondta, hogy az állam úgy, ahogy, segít az állami tisztviselőknél, a városi tisztviselők fizetésrendezésére is vagy 50 ezer koronát költöttek, nem lehet tanítóink helyzete fölött sem nyomtalanul elszunnyadni, hisz ők a mi tanítóink, városunk polgárainak a gyermekeit nevelik, tanítják azon elemi tudományokra, amelyek nélkül a tudatlanság sűrű sötétségében maradnának. Kéri, hogy mint a város feje ezen jogos és méltányos kérésüket támogassa. A polgármester elmondá, hogy tisztában van a

nehéz megélhetési viszonyokkal, ismeri a drágaság minden fázisát, hisz ő is tisztviselő. A jelenlegi tanítói fizetésből még szükösen is alig lehet megélni s azért minden erejével azon lesz, hogy ezen elodázhatatlan kérésük okvetlenül és a legsürgősebben teljesüljön. A tanítók hálásan köszönték meg úgy az orsz. gyűl. képviselő, mint a polgármester ezen jóindulatu pártfogását. Ilyen erős ígérlet és végtelen jóindulat hangzott el kedden fél 12-kor az emeleten a torony alatt. Kiváncsiak vagyunk az eredményre, nem-e pusztába kiáltó szó lesz a tanítók iránt érzett jóindulat? Nem-e az ígértek Csimborassójára ültették a tanítókat? **vigyázat!** mert minden ígérlet **törékeny.**

— **A jogi oktatás és vizsgák reformja.** A kultuszterea legégetőbb s leggyorsabb megoldást követelő problémája. Hogy a szükséges reformterv kivitele gyorsan történnék, annak rendeleti uton való életbelépésére is megkapja a miniszter a felhatalmazást.

Az ügyvédjelölti gyakorlat meghosszabbítására vonatkozó törvényjavaslat egyébként már beterveztetett a képviselőházba. Abból rövidesen törvény lesz, amely az ügyvédjelölti gyakorlatot két évvel meghosszabbítja s a gyakorlat megkezdését a doktorátus megszerzésétől teszi függővé. A kinek tehát hátralekös jogi vizsgát (szigorlat, alapállamvizsga, ügyvéd) vannak, saját érdekükben siesenek, mert minden napnyi késedelem esetleg helyrehozhatatlan hibáknak, önvádnak lehet előidézője. Ne áltassa senki magát azzal, hogy a főrvény méltányosságot fog gyakorolni, hanem mindazon jelöltek, akiknek jogi vizsgájuk, szigorlat, ügyvédi van hátra, exisztenciájuk követelő parancsának tekintsék azt, hogy hatra levő vizsgáikat letegyék. Aki tehát csak teheti, fogjon a készüléshez, amelynek egyedül célravezető: időt, fáradságot és költséget megtakarító gyors és biztos módját. „A jogi vizsgák letétele e. munkában IV. kiadás, Negyvenedik ezer találja leírva. Díjmentesen küldi Dr. Dobó, Kolozsvár Bolyai u. 3.

2-2

Áthelyezés. Vojnits István vm. főispán Partics István patánkai és Mentényi János újvidéki járási irnokot közszolgálati érdekből kölesönösen áthelyezte.

Az ipar elismerése. A vasuti hid újrafestési munkálatával tudvalevőleg Matkovits Rókus és Hodoványi Andor törekvő és ügyes, szakképzett iparosaink bizattak meg. E munkálatokat okt. 25-én befejezték s a mult heten megejtett hivatalos felülvizsgálat a munkát teljesen kifogástalannak találta s nevezett jóhírű iparosaink megérdemelt elismerésben és dícséretben részesültek.

Szerb színészet. Szerb polgártársaink nagy örömeire megérkezett a jól szervezett és kitűnő erőkből álló újvidéki szerb színtársulat, mely a téli évadra tervezett színi előadások sorozatát e hó 1-én Nusics: „Őszi eső” című drámájával kezdte meg.

— **Zárólövészet.** A polgári lövöldében október 5, 22, és 29-én megtartott zárólövészet alkalmával összesen 845 lövés tetetett a 10 körű s 150 méter távol céllapokra; díjnyertes lón, még pedig körlovésért: Tausch J. 5/27, Stoy V. 5/26, Burmann S. 5/26, Derner L. 4/22, Lobenstein K. 4/16, Mazurek 4/12, Demmer 3/15; mély lövésért: Burmann S. (szeg), Tausch, Stoy, Mazurek (X), Lobenstein, Derner (IX).

— **Anyakönyvi hír.** Az anyakönyvi hivatalnál okt. 27. nov. 3-ig bejelentetett születések 17, még pedig 10 fiu, 7 leány; meghalt: 12.

— **Az újvidéki orsz. vásár most vasárnap,** okt. hó 29-én tartatott meg, még pedig rendes szokás ellenére szép, kedvező idő mellett. Mégis rossz vásár volt: kereslet és kínálat igen csekély és lanyha, az összes felhajtott állatok száma még a 200-at sem érte el.

Liszt ünnepély Újverbáson. Újverbász társadalmának színe java okt. 28-án tartotta meg nagy erkölcsi sikerrel a Liszt ünnepélyt, melynek műsora a következő volt: 1. Koronázási induló, Liszt Ferenctől, előadta Wahl György zenekara. 2. Rapsodie Hongroise au Teleki Liszt Ferenctől zongorán özv. Csornai

Arturné. 3. Liszt Ferenchez, költemény. Vörösmarty Mihály, szavalta Füst Jelka K. a. 4. Magyarázatos előadás Liszt Ferenctől, tartotta Szevera János főgimn. tanár, 5. Holt költő szerelme, költemény (melodráma) szavalta Klein K. a. zongorán kíséte Oberländer Elza K. a. 6. Isten veled románc Liszt Ferenctől hegedün Wahl Dániel VIII. zongorán Wagner Richárd VI. o. főgimn. tanuló 7. Rapsodie Hongroise á Mme la Comtesse Sid. Reviczky, Liszt Ferenctől zongorán előadta Oberländer Elza K. a. 8. Rákóczi induló, előadta Wahl György zenekara. Másnap okt. 29-én a főgimn. ifjuság ugyane műsorral matinéet rendezett.

— **Gondos anyák figyelmébe.** A gyermekbetegségek ellen való legjobb védekezés az, ha gyermekeinket erőssé, edzetté és a ragályos betegségekkel szemben ellentálló képessé tesszük. Az angol gyermek halandóság azért sokkal alacsonyabb mint a miénk, mert a fent elmondottakra ott kiváló gond fordítatik s nincs család, hol a gyermekek a hideg évszak alatt ne fogyasztanak a csukamájolajt, — mert e szer az, mely óriási nagy táperejénél fogva kiváló eredményeket idéz elő. Igaz, hogy a gyermekek nem szívesen vették be e szert, de mióta a Zoltán-féle csukamájolaj forgalomba jött, azóta minden kifogás elesik s e kiváló szer elterjedése oly nagy, hogy kevés családnál hiányzik s minden gyermek szívesen veszi.

19848/1911 tkvi. szám.

Árverési Hirdetmény.

A titeli királyi járásbíróság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Halbrohr C. és társa tiszakálmánfalvai cég végrehajtónak kiskoru Scheer Teréz, Magdolna és Katalin tiszakálmánfalvai lakosok végrehajtást szenvedettek elleni 34 k. költség tőke és jár. iránt folytatott végrehajtási ügyében az 1891 évi LX. t. c. 166 167 §-a értelmében ezennel csatlakozottnak kimondott Scheer János és özvegy Scheer Erzsébet képv. dr. Székely Géza titeli ügyvéd által 82 korona 72 f. tőke s járból követelésének behajtása végett az újvidéki kir. törvényszék és a titeli kir. járásbíróság mint tkvi. hatóság területén a tiszakálmánfalvai 374 szu. tk kiskoru Scheer Teréz Magdolna és Katalin nevén felvett A. I. 1-3 sor. 803, 804 és 805 hrsz. 290 ö. i. sz. ház, 74 négyszögöl udvar a beltelekben, 198 négyszögöl kert a beltelekben és 127 négyszögöl szőlő az adó bizonylat szerint csak kert a beltelekben 893 K. becsáron nyilvános árverés útján el fog adatni. Megjegyeztetik, hogy az árverés a fenti ingatlanra a C 7 sorszám alatt özvegy Scheer Dánielné szül. Maler Mária javára bekebelezett szolgálmi jogot nem érinti, amennyiben azonban e szolgálmi joggal terhelt ingatlan a szolgálmi jog fentartásával olyan árban adanék el, mely a szolgalm telekkönyvi bejegyzését megelőző teherletek fedezete szempontjából ezennel 900 K. megállapított összeget meg nem ütné, az árverés hatálytalanná válik s az ingatlan a szolgálmi jog fentartása nélkül nyomban elárvereztetik.

Határnapul: 1911. évi december hó 7. napjának d. u. 3 órája Tiszakálmánfalva község házához kitűzetik oly hozzáadással, hogy az ingatlan ezen határnapon becsáron alól is el fog adatni

Kikiáltási ár a fenti becsár, melynek 20 százalékát venni szándékozik készpénzben, vagy az 1881 évi LX. t. c. 42 §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881 évi 3333. sz. I. M. R. 8 §-ában kijelölt ovadékképes értékpapírral a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881 évi LX. t. c. 170 §-a alapján a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről szabályszerű elismervényt átszolgáltatni kötelesek.

Titel, 1919. szept. 5.

Dr. Petrovics s; k.

kir. jbiró.

Mindennemű sebek

minden tisztatlanság ellen gondosan
óvándók,

mivel ezáltal a legkisebb seb is rosszra ad-
hatja magát és nehezen gyógyítható sebbé
fajulhat. A prágai házikenőcs (Zugsalbe)
megbízható szernek bizonyult 40 év óta.
Mégóvja a sebeket, enyhíti a gyuladást és
fájdalmat, hűsítőleg hat, a behegédést elő-
mozdítja.

Postai küldés naponként.

1 doboz 70 fill. — 3 k. 6 f.
előzetes postai beküldés el-
lenében 4 doboz, 7 kor. el-
lenében 10 doboz bérment-
ve küldetik Ausztria Magyar
ország minden állomására.

FIGYELNI tessék a szer és készítő nevé-
re, az árra és védjegyre. Valódi csak
70 fillér.

B. FRAGNER cs. és kir. udv. szállító
Gyógyszertára a „fekete sashoz”.
Prag. Kleinseite, Neruda-utca sarkán, 203.
sz. Raktárak Ausztria-Magyarország gyógy-
szertáraiban.

Mentőkocsik,

Betegszállító-kocsik,

Hullaszállító-kocsik

szigorúan előírás szerint felszerelve, a községek részére
elrendelt szakszerű kivitelben, a legolcsóbb árban kaphatók.

Reich Mátyás és Lebherz Károly

első délmagyarországi kocsigyárában

Ujvidéken.

Tisztítsd cipőt csak

Globin

cipőkrém

Mindenütt kapható

Valódi csak a „Horgonynyal”

Valódi csak a „Horgonynyal”

Az új érdekes
építőszekrény-
könyvecske kivá-
natra bérmentve
beküldetik.

HORGONY

A gyerme-
kek ked-
venc játéka

**Kőépítőszekrények,
Horgony-Midépítőszekrények**

már több mint harminc év óta minden világrészben
mint a gyermekek kedvenc játéka ismeretesek; minden
nyelven zengett már dicséretük szülőktől, tanítóktól és
nevelőktől, valamint a kis építészektől is.

Richter F. Ad. és Ta.

kir. udv. és kam szállítók.
BÉCS, I., Operngasse 16.
Gyár és iroda:
XIII/1, Eitelberggasse 6-14.

Hirdetések

felvétetnek es olcsón szá-
mitatnak
a „H a t á r ö r” kiadó-
hivatalában.

Eladó ház

A Szent István utca 81a
szám alatt levő házam előnyös
feltételekkel eladó.

Gály József

szt. rókusi rom. kath. kántortanító.

KÖHÖGÉS

rekedtseg, hurut, einyalkásodás,
görcs-és számarköhögés ellen

Kaiser

mell-karamellait

a „3 fenyővel.”

6050 közjegyzőileg hitelesített or-
vosi és magán bizonyítványok
tanuskodnak a biztos sikerről.

Felette izletes, kellemes
bonbonok.

Csomagja 20 és 40 fill. doboz 60 fill.
kapható: Herzog István, Grossin-
ger János, Küchler Béla gyógy-
táraiban, Stefanovic Ly. fia, Petro-
vics és Popovics kereskedéseiben.
Klein Oszkár droguistánál, Strasser
István gyógyszer Karlóca, Kocziák
Ruma, Ihrig C. Ratais örökösei
Apatin, Brodski. Adamffy gyógyszer.
Petervarad, Kujachkovic Mitrovica,
Hainis A. India, Hondt J. Ruma
Wagner A. Dobricza, Peternik Ottó
Ujzlankamen, Gebauer Emil
gyógysz. Bács. 3-20

Csak a

minőség

révén lett
világhírű
a valódi

PALMA

kaucsuk-cipősarok

A higienikus
Palma kaucsuk

ágybetét

minősége
elsorangu

Évről-évre gyarapodó vevő körünk áruszükséglete sok cikkben jelentékeny mennyiséget tesz ki.

Cégünk ennek következtében közvetlen a termelőkkel kötött egyezségek alapján N A G Y előnyökhöz jutott; de ezen előnyöket kizárólag nagyrabecsült vevőinek biztosítja.

Fűszer, csemege, kávé és borszükségletét
legelőcsöbben tehát

Wagner Testvérek

cégnél Ujvidéken szerezhetheti be.

Saját érdekében kérjen árlapot.

44...52

Nyersolaj
Szivógáz
Diesel
Benzin

MOTOROK

és lokomobilok

Gyors szállítás.

Kedvező fizetési
feltételek.

Messzemenő
jótállás.

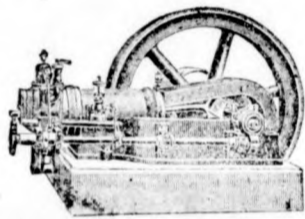
DREZDAI MOTORGYÁR RÉSZV. TÁRS.

Németország legrégebb, legnagyobb
mótorgyára.

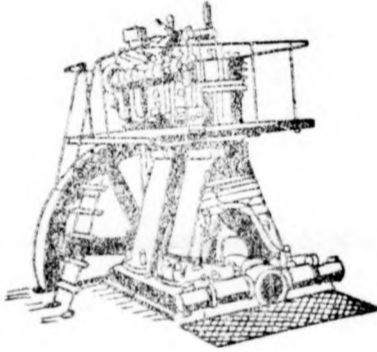
Vezérképviselő:

Gellért Ignác és Társa

BUDAPEST, V., Kohári utca 4. szám
(Alkotmány-utca sarok)

Eredeti „OTTO” motorok

benzin, benzol, petrolin, szivógáz és nyersolaj
üzemre, malmok és ipargépek hajtására a legalkalmasabb és legelőcsöbb üzemelő.

Biztos, nyugodt üzem!

Kiessling E. és Társa, Leipzig-Plagwitz

gyártmányú fém munkáló gépek, asztalosok és
fűrésztelepek részére.

A magán járó eredeti „OTTO”

benzinlokomobilok nélkülözhetetlenek minden gazdának, Gép-
motor- és Hengerolajok, Hajtószijak stb. stb.

Langen és Wolf motorgyár Budapest—Wien

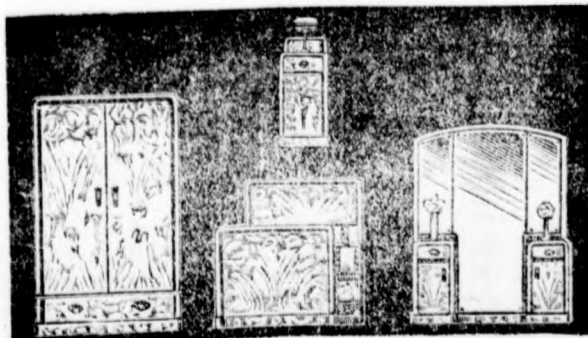
Fióktelep: Ujvidék, Temerini-utca 7.
Kérjen árjegyzéket és költségvetést!

Rutoripari Termelő Szövetkezetek Értékesítő központjának Bizományi raktára Ujvidék Duna-utca 10.

Telefon 325

Raktára:

mindennemű butornak s e
szakmába vágó összes cik-
keknek a legegyszerűbb
kiviteltől a legfinomabbig,
különtéltielusban és árban

LENKEY IMRE bizományos.

Telefon 325.

Kaphatók:

állandóan a legkülánsabb
árakban, a legmesszebbme-
nő kedvezményű feltételek
mellett, dús választékban.
Kérem b. látogatásával
megtisztelni.

Tantal-Lámpa.

A legjobb fémszálas izzólámpa.
Árammegtakarítás kb. 60%.
Fehér fényvel ég.
Rázkodásoknak ellenáll.
Égési óráinak száma meghaladja bármely izzólámpáét.

Minden helyzetben, tehát fölfelé állóan, ferdén, oldalt egyformán, kifogástalanul ég.
Olcsóbb a többi fémszálas izzólámpánál.
Nagyobb rendeléseknél magas engedmény.

Magyar Siemens-Schuckert-Művek

Budapest, VI., Teréz-körút 36.

UJVIDÉKI NÉPBANK ÉSZVÉNY-
TÁRSASÁG.
TELEFON 174.

Az Ujvidéki Népbank Részvénytársaság tőketörlesztéses kölcsönöket ingatlanokra 10 évtől 60 évig terjedő félévi törlesztések s kedvező feltételek mellett nyújt.

Bővebb jelvilágosítást nyújt a hivatalos órákban

Az Igazgató.

Schaumburg-Lippe Herceg

BEREMENDI

PORTLANDCEMENT- és MÉSZMŰVEI

Kereskedelmi igazgatóság:

PECS, Indóház-utca 45.

Művek: BEREMEND.

Kitűnő minőségű és páratlanul szép színű

PORTLANDCEMENT

és fehérmész gyártása,

valamint géppel zuzott kavics és nyers mészke előállítás.

Évi termelés: 500 000 portlandcement, 120 000 q fehérmész 800 000 q kavics.

Portlandcementünk kiváló minősége mindenütt a legnagyobb elismerést vívta ki.

— A hivatalos szabványokat messze felül. muló minőségért szavatolunk. 22—30

Pontos és gyors kiszolgálás!

Hirdetmény.

Ezennel közhirrre teszem, hogy a Ferencz-csatorna Részvénytársulat mérnöki hivatala folyó évi november hó 5-től Kíssztapárról Zomborba Flórián-utca 10 szám alá lett áthelyezve.

Kíssztapár 1911. november hó 1-én.

A mérnöki hivatal főnöke:

Jolánkai Vilmos s. k.

főmérnök.

K 30000

CERES-DÍJ-KIÍRÁS.

Azon célból, hogy a CERES-ételsirt ott is bevezessük, a hol azt régi szokásból vagy megokolatlan előítéletből kifolyólag még nem használják, azon kéréssel fordulunk hű vevőinkhez, a kik meggyőződésből és praktikus tapasztalataik alapján használják ezen cikket, miszerint következő kérdésekre válaszolni sziveskedjenek:

1. Mi készítette Önt arra, hogy a Ceres-ételsirral kísérletet tegyen? 2. Milyen előnyei vannak ezen ételsirnak más ételsirokkal szemben? 3. Előnyei teszik azt Önre nézve nélkülözhetetlenné? 4. Ismerőseit hogyan győzi meg ezen előnyökről!

Ezen kérdésekre vonatkozó jó válaszokra a következő díjakat tűzzük ki, melyek kisorsoltatnak:

1 díj a 1000 — K 1000 20 díj a K 100 — K 2000

10 díj a 200 — K 2000 1000 díj a K 20 — K 20000

Összesen . . . K 3000

K 22.000

K 2000

K 3000

Egy pályázati bíróság, melynek összeállítását annak idején az újságokban közölni fogjuk, el fogja dönteni, mely válaszok fognak a 25.000 Koronát kitevő díjak kiosztására céljából kisorsoltatni és mely pályázók kapják meg a 28 nyereményt, melynek összege: 5000 K.

Ezen pályázaton mindazok részt vesznek, a kik a fenti négy kérdésre vonatkozó jó választ alantani cégnek legkésőbb 1911. évi november hó 15-ig beküldik és legalább öt papírszalaggal (1/2 kg-os Ceres kockák vagy csomagokról) azt igazolják, hogy a mi Ceres-ételsirunkat fogyasztják; minden további öt szalagért a jó válaszok beküldője egy-egy további sorszámat kap és ezáltal a sorsolásnál kettős, illetve többszörös esélye van.

A húzás a jegyzői szabályzat 88. szakasza értelmében a cs. k. közjegyző, Dr. Kopetz H. R. úr jelenlétében s irodájában 1911. évi december hó 20-án délelőtt 10 órakor fog megtartatni. A nyertesek a díjakat azonnal megkapják, minden levonás nélkül. Az összes nyertesek jegyzéke kinyomattatik és kívánatra bárkinek beküldetik.

SCHICHT GYÖRGY R.-T. „Díj-pályázat”. AUSSIG BÖHMEN.